

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

שם הקורס: ספר יהושע – שופטים מתוקשב

שנה"ל תש"ף, סמסטר א-ב

שם המרצה: ד"ר עמיחי נחשון

מסלול/התמחות: סדירים

היקף שעות: 1 ש"ש

דרישת קדם: אין

תוכן הקורס ומטרות הקורס/רציונל

1. להכיר את הספרים יהושע ושופטים כראוי.
2. להבין את הלשון, המבנה והסגנון של הספרים יהושע ושופטים.
3. הסטודנט ירכוש בקיאות טובה בכל המסופר בספרים יהושע ושופטים.
4. להכיר את הרקע התרבותי ואת העולם המסופר (תקופה היסטורית ומידע גיאוגרפי) של הספרים יהושע ושופטים.
5. ללמוד כיצד להעביר את המסרים לתלמידים ולהתמודד עם שאלות מוסריות הקשורות לנלמד.
6. לחשוף את הסטודנטים לכלים ולמידע במרשתת.
7. הסטודנט יכיר היטב את הערכים הנלמדים מהכתובים באמצעות מיקוד בלשון הפרשנים והבנה מדוקדקת של מקורות מחקר.

ראשי פרקים/יחידות הוראה בקורס

1. מבוא ליהושע ולשופטים, ובוחן בקיאות על מפת ההתנחלות בספר יהושע פרקים יב-יט.
2. סיפור רחב והמרגלים (יהושע ב'), ובוחן בקיאות יהושע פרקים א'–י"א.
3. סיפור תרמית הגבעונים (יהושע ט'), ובוחן בקיאות יהושע פרקים כ'–כ"ד.
4. סיפור ושירת דבורה (שופטים ד' – ה'), ובוחן בקיאות שופטים פרקים א'–ט'.
5. סיפורי שמשון (שופטים י"ג – ט"ז) ובוחן בקיאות שופטים פרקים י"ט–י"ז.
6. רקע היסטורי ונתונים גיאוגרפיים הקשורים להוראת ספרים יהושע ושופטים, ובוחן בקיאות פרקים י"ז–כ"א.
7. סיכום – הגשת מערך שיעור בנושא הקורס.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"ג אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

חובות/דרישות הקורס

1. השתתפות פעילה באתר הקורס בזמנים שנקבעו.
2. עיון במקורות.
3. קריאת מאמרים.
4. הגשת מטלות בכל יחידות הקורס
5. מבחן מסכם.

מטלות הקורס

מרכיבי הציון הסופי ודרך חישובו : משקל כל מטלה/פעילות באחוזים
7 תרגילים שמשקלם 20% מסך הציון
מבחן 80%.
בתוך התרגילים
יחידות א, ז – 20% כל אחת מסך התרגילים.
יחידות ב,ג,ד,ה, ו – 12% כל אחת מסך התרגילים.

דרכי התקשרות עם המרצה

1. מפגש, ופגישות על פי תיאום.
2. דוא"ל : amicincs@edu.aac.ac.il
3. משובים והכוונה במטלות.
4. פורומים באתר הקורס.
5. טלפון : 052-4332819.

ביבליוגרפיה

ציון חומר קריאת חובה ברשימה נפרדת

1. י' אייזנברג, סיכום ספר יהושע, אתר דעת :

<http://www.daat.ac.il/daat/tanach/melech/sikum-2.htm>

2. ד' אלגביש, "כריתת הברית בין יהושע ובין הגבעונים", **טללי אורות**, ז' (תשנ"ז), עמ' 53–61.

3. י' אליצור, מבוא לכיבוש הארץ, אתר דעת :

[\[il/tanach/iyunim/neviim/rishonim/yehoshua/prakim/elitsur-
kibush.htm\]\(http://www.daat.ac.il/he-
il/tanach/iyunim/neviim/rishonim/yehoshua/prakim/elitsur-
kibush.htm\)](http://www.daat.ac.il/he-</p></div><div data-bbox=)

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון : 08-9485662
פקס : 08-9485686
דוא"ל : sima-c@mor.ac.il

[kibush.htm](http://www.daat.ac.il/he-
il/tanach/iyunim/neviim/rishonim/yehoshua/prakim/elitsur-
kibush.htm)

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים
מיקוד 44814
טלפון : 03-9061301
פקס : 03-9061342
דוא"ל : dekan@orot.ac.il

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

4. י' אליצור, י' קיל, **אטלס דעת מקרא אוצר ערכים גיאוגרפיים היסטוריים**, ירושלים תשנ"ג, עמ' 128–165.
5. י' אריאל, **עוז וענווה עיונים ביהושע ושופטים**, חיספין תשנ"ה, עמ' 292–332.
6. נ' טיבי, "רחב הזונה בין מגמות במקרא ובמדרש: סיפור בבואה מקראי", **מורשת ישראל כתב עת לציונות ולארץ ישראל**, ג' (תשע"ה), עמ' 162–175.
7. נ' עברון, "ותשר דבורה עיון בשירת דבורה (שופטים ה'), **מעגלים**, ו' (תשע"ה), עמ' 139–156.

ביבליוגרפיה רשות:

8. י' אמית, "כידונו של יהושע (יהושע ח' י"ח, כ"ו)", **שנתון למקרא ולחקר המזרח הקדום**, ה'ו' (תשמ"א-תשמ"ב), עמ' 11–18.
9. נ' אררט, "עלילות שמשון (שופטים י"ד–ט"ו) כדרמה סטירית", **שאנן**, י"א (תשס"ו), עמ' 57–82.
10. ח' בן איון, "הטיהור הדתי בעופרה (שופטים ו' 25–32), קריאה צמודה", **בית מקרא**, מ"ו (תשס"א), עמ' 80–90.
11. י' אמית, "איש ישראל וסירוב גדעון למלוך", **שנתון למקרא ולחקר המזרח הקדום**, י"א (תשנ"ז), עמ' 25–31.
12. פ' גלפז – פלר, **נשים עליך שמשון: קורות שמשון (שופטים יג–טז)**, תל אביב תשס"ג.
13. מ' גרסיאל, "מדרשי שמות של אישים ומקומות כתכסיס ספרותי בספר שופטים", **בית מקרא**, נ"ג (תשס"ח), עמ' 59–82.
14. מ' גרנות, "הנבואה האלמונית בספר שופטים", **בית מקרא**, כ"ה (תש"ס), עמ' 256–258.
15. א' הרצוג, "לידת הגיבור במקרא – שמשון ושמואל", **בית מקרא**, ס"ג (תשע"ח), עמ' 24–63.
16. ד' השביט, "מלחמת דבורה – סיסרא, חשיבה מחוץ לקופסה", **מערכות**, 445 (תשע"ב), עמ' 58–64.
17. ר' וולפיש, "הגלוי והסמוי בפרשת הגבעונים", **מגדים**, מ"ה (תשס"ז), עמ' 111–128.
18. ח' כהן, "לעומק המפגש עם רחב הזונה בתיאור כיבוש הארץ", **משלב**, ל"ד (תשנ"ט), עמ' 43–60.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"ג אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

19. י' יפת, "כיבוש והתנחלות בספר דברי הימים", בתוך: **בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים, מחקרים בתקופת שיבת ציון**, ב' (תשע"ז), עמ' 564–578.
20. נ' לוי, "חידתו של שמשון, שם מדרש ומשמעות", **מגדים**, מ"ה (תשס"ז), עמ' 61–71.
21. י' נבו, "פרשת השופט גדעון – סיפור אמונה ותעוזה", **שמעתין**, 150 (תשס"ג), עמ' 151–162.
22. א, עסיס, **למען עמו ולמען עצמו, שלושה סיפורי מנהיגים בספר שופטים**, תל אביב תשס"ו.
23. א' עסיס, **ממשה ליהושע ומנס לטבע: ניתוח ספרותי של פרקי הכיבוש בספר יהושע**, ירושלים תשס"ה.
24. י' צמודי, "המבנה והרטוריקה של משל יותם", **בית מקרא**, כ"ט (תשמ"ד), עמ' 245–248.
25. י' קיל, "בימים ההם אין מלך בישראל", הערות להוראת שופטים יז–כא בתוך: **הגיונות במקרא ובחינוך** (א' וסרטיל עורך), ירושלים תשנ"ח, עמ' 126–147.
26. נ' קליין, "לה' ולגדעון, קריאה בסיפור גדעון (שופטים ו' – ח'), **מגדים**, נ"ג (תשע"ב), עמ' 91–121.
27. ח' רביב, "ההנהגה בתקופת השופטים", **באר שבע**, א' (תשל"ג), עמ' 204–221.
28. נ' רוזל, "הכיבוש הצבאי של ארץ ישראל לפי ספר יהושע", בתוך: **דברי הקונגרס העולמי התשיעי למדעי היהדות** (תשמ"ה), עמ' 133–137.
29. י' רוזן, "דבורה וברק זוג שופטים הפכיים", **מגדים**, מ' (תשס"ד), עמ' 31–47.
30. י' רוזנסון, **הבעה היסטורית ומשמעות דתית – עיונים בספר יהושע**, ירושלים תשנ"ה.
31. י' רייס, **אומנות העריכה בספר יהושע – מבנה אידיאולוגיה והיסטוריוגרפיה**, עבודת דוקטור, אוניברסיטת בר אילן, רמת גן תשס"ח.
32. ת' שילה, "עליתו ונפילתו של עריץ; דיון חינוכי בשלטונו של אבימלך על פי פרק ט' בשופטים", **על הפרק**, 11 (תשנ"ו), עמ' 9–24.
33. ש' שניצר, "מוקדם ומאוחר בספר שופטים", בתוך **ספר פרופ' חמ"י גבריהו, מחקרים במקרא ובמחשבת ישראל** א' (ב"צ לוריא עורך), ירושלים תשמ"ט, עמ' 105–115.
34. J. A. Hackett, "Violence and Women's Lives in The Book of Judges",

Interpretation 58 (2004), pp. 356–364

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"ג אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

- H. Moltz, "Story and Plot in The Book of Judges", *Interpretation* 30 .35
(2002), pp. 3–19.
- J. L. Wright, Rahab's Valor and the Gibenoties' Cowardice", in .36
Warship. Women and War, Essays in Honor of Susan Nidich (ed. By
J. Collins, T. M. Lemos), Brown 2015, pp. 199–211.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"ג אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il